

СКЛАДНОЩІ ІНТЕГРАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ УКРАЇНСЬКИХ ВИШІВ У ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

Тамаркіна Ольга Леонідівна

кандидат педагогічних наук, доцент

доцент кафедри іноземних мов

Сумський національний аграрний університет

м.Суми Україна

<https://orcid.org/0000-0002-8508-1449>

Реально необхідною у зв'язку з вимогою часу стала інтеграція національних систем освіти в єдиний світовий освітній простір з відповідною їх уніфікацією та оновленням. Болонський процес гармонізує системи вищої освіти всіх країн-учасників, формує єдиний європейський ринок вищої освіти і висококваліфікованої праці. Інтеграція України у європейський освітній простір сприяє зміцненню наших позицій на світовому ринку освітніх послуг та вирішенню проблеми визнання українських дипломів. Це дасть можливість вітчизняним вишам і фахівцям досягти рівноправного становища не лише у європейському, а й у світовому співтоваристві. Розвиток освіти та науки має відповідати потребам суспільства, адже неможливо без якісних освіти та науки вирішувати проблеми розвитку медицини та цифровізації, високотехнологічних виробництв, впровадження енергозберігаючих технологій, забезпечення верховенства права тощо. Спільний ,європейський освітній простір, з одного боку, сприяє зростанню мобільності студентів та професорсько-викладацького складу, а з іншого – академічна мобільність є необхідною умовою формування спільного освітнього простору. Академічна мобільність збільшує шанси людини на професійну самореалізацію, а також підвищує якість трудових ресурсів національної економіки [2].

Інтеграція викладачів українських вишів у європейський освітній простір є важливим кроком до інтеграції в міжнародний європейський освітній простір. Це стало процесом, який сприяє підвищенню якості навчання, міжнародній

мобільності та науковій співпраці. Водночас цей процес супроводжується низкою викликів, що потребують адаптації, гнучкості, професійного розвитку та самовдосконалення українських викладачів, але завдяки саме цьому процесу відкриваються нові можливості для професійного розвитку та міжнародної співпраці [1].

Інтеграція викладачів українських вишів у європейський освітній простір має низку викликів, пов'язаних як із системними особливостями освіти в Європі, так і з індивідуальними аспектами адаптації викладачів. Основні складнощі включають в себе: 1) *різницю в освітніх системах та підходах*, а саме: вимоги Болонського процесу, які передбачають модульно-кредитну систему та студентоцентроване навчання (де викладач є більше модератором і наставником, ніж традиційним лектором); орієнтація на компетентнісний підхід, що потребує від викладачів змін у методах викладання; більший рівень автономії студентів у навчальному процесі; 2) *мовний бар'єр*, що означає: необхідність володіння англійською або іншими європейськими мовами на високому рівні для викладання та комунікації; потреба в адаптації до академічної термінології іншою мовою; 3) *Академічна мобільність і конкуренція*: конкуренція з європейськими викладачами, які мають більше досвіду роботи в міжнародних проектах; складнощі з отриманням грантів та фінансування для дослідницької діяльності; вимоги до постійного професійного розвитку та участі в міжнародних конференціях; 4) *Юридичні та бюрократичні аспекти*: визнання дипломів та наукових ступенів у країнах ЄС; отримання дозволів на роботу та викладання в університетах Європи; дотримання етичних норм та академічних стандартів ЄС; 5) *Культурна адаптація*: відмінності у стилях викладання та очікуваннях студентів; взаємодія з мультикультурним академічним середовищем; інші підходи до оцінювання та наукової діяльності; 6) *Технологічні вимоги*: використання сучасних цифрових платформ та інструментів дистанційного навчання; вимоги до інтеграції інформаційних технологій у викладацьку діяльність.

Можливостями для успішної інтеграції українських викладачів є: *підвищення кваліфікації* через участь у міжнародних тренінгах, стажуваннях, освітніх програмах (Erasmus+, Horizon Europe); *розширення міжнародної співпраці*: участь у спільних наукових дослідженнях, конференціях, публікаціях; *адаптація викладання* до сучасних методів навчання, використання проблемно-орієнтованого підходу; *розвиток мовної компетенції* через академічні курси та мовні програм; *покращення кар'єрних можливостей* для викладачів завдяки визнанню їхньої кваліфікації та наукових досягнень у країнах ЄС; *розвиток цифрових компетенцій* через інтеграцію інноваційних освітніх технологій та онлайн-інструментів у навчальний процес.

Отже, інтеграція викладачів українських вишів у європейський освітній простір є важливим етапом розвитку, що відкриває нові можливості для студентів, викладачів та науковців. Вона сприяє підвищенню якості освіти, розширенню міжнародної співпраці та забезпеченню конкурентоспроможності українських університетів на світовому рівні [3].

1. Коваленко Н.П., Боброва Н.О. (2023). Перспективи інтеграції системи вищої освіти України у європейський освітній простір.
URL: <https://visnyk-umsa.com.ua/index.php/journal/article/view/716>
2. Локшина О. (2024). Європейський освітній простір як інтеграційна перспектива української освіти. URL: <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/739>
3. Мирончук Н.М. (2014). Академічна мобільність у європейському освітньому просторі. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/12329/1/2.pdf>